

İş başlamadan önce yapılması gerekenler:

1. Sosyal sigortaların ilgili bölge veya şube müdürlüğünden işyeri numarası alınmalıdır.
2. SSK'dan alınan imza sirküleri şantiye yönetimince doldurulup imzalanmalıdır.
3. İlgili vergi dairesinden hesap numarası alınmalı ve kasa defteri noterde onaylatılmalıdır.
4. İşyerinin bölge çalışma müdürlüğünden dosya numarası alınmalı, yapı iş defteri temin edilerek çalışma müdürlüğüne tasdik ettirilmelidir.
5. İmar müdürlüğü veya belediyeye "TUS" için müracat edilmelidir.
6. Şantiyeye elektrik, su, telefon ve internet bağlantı temini için ilgili kurumlara müracat edilmelidir.
7. İş kazalarında gidilecek sigorta hastanesi, acil durumlarda gidilecek en yakın poliklinik ve eczane tespit edilmeli, şantiye sağlık işleri sorumlusu ve şoförlere gidecekleri adres ve başvuracakları kişilerle ilgili bilgi verilmelidir.
8. Gerekli sigorta işlemleri yapılmalıdır.

Şantiye mobilizasyon plan - projesi ön hazırlığı :

9. Sahanın rölevesi alınarak çalışma sahası ve mobilizasyonun yapılacağı şantiye sınırları tespit ve dökümanite edilmelidir.
10. İnşaat sahasından geçen ve taşınması gereken alt yapı hatlarının varlığı araştırılmalı, mobilizasyon işlemleri ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibata geçerek deplasman işlemleri için girişimler yapılmalıdır.
11. Şantiye yakınından geçen enerji hattı varsa, elektrikle çalışacak makinalar da dikkate alınarak o hattan yararlanılıp, yararlanılamayacağı öğrenilmelidir.
12. Kurulacak ambarların gerekli malzemeye göre kapasite ve büyüklükleri tespit edilmelidir.
13. Şantiye tesislerinde yapılacak imalatların yaklaşık ortalama günlük ve toplam miktarları tespit edilmelidir.
14. Araçlara park, tamirhane, yedek parça deposu için ayrılacak yerlerin ve şantiye içi yolların ölçülerinin tayini için şantiyede kullanılacak iş makinalarının çeşidi ve sayıları tesbit edilmelidir.
15. Yapılacak işin büyüklüğü göz önünde tutularak, ortalama ve en fazla kaç işçi ve teknik elamanın şantiyede çalışacağı, bunlardan ne kadarının şantiyede kalacağı tespit edilmeli ve bulunan sayılara göre işçilerin dinlenme, yemek yeme, soyunup giyinme, yatma, tuvalet yerleri, sayıları ve ölçüleri; evli personel için yapılacak lojmanların yerleri ve sayıları belirlenmelidir.
16. Şantiye kuruluşunda, asgari ihtiyaçların minimum yatırım ve işletme maliyeti ile karşılanması prensibi esas olmalı, kurulacak tesis seçiminde bina, baraka, konteyner kullanılması gibi seçeneklerden en uygun olanı seçilmelidir.
17. Şantiyenin büyük yerleşim merkezlerinden uzak olması halinde, şantiyede bulunacak personel ve işçilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yapılacak kantin ve benzeri binaların sayı ve büyüklükleri tesbit edilmelidir.
18. Şantiye içi ulaşım güzergahları ile dahili su ve elektrik dağıtım plan ve güzergahları belirlenmelidir.
19. Haberleşme ihtiyaçları tespit edilerek, telefon hat sayısı, internet hat kapasitesi, telsiz ihtiyacı vb. belirlenmelidir.
20. Şantiye için gerekli olacak; bilgisayar, yazılımlar, printer, fotokopi ve faks makinesi gibi ofis donanım ve ekipmanları tespit edilmelidir.
21. Jeneratör gerekiyorsa bunların sayı ve kapasiteleri tesbit edilmelidir.
22. Günlük kullanılacak ortalama su miktarı hesaplanmalı ve bu suyun nereden, ne şekilde temin edileceği ve şantiyede nasıl saklanacağı belirlenmelidir.
23. Sahaya giriş çıkış noktaları tespit edilmelidir.
24. Çevre çitin tipi ve güzergahı tespit edilmelidir.
25. Kanalizasyon ve fosseptik yerleri belirlenmeli, tesisatlar ihtiyaca yeter kapasitede olmalıdır.
26. Beton santrali ve kule vinc gibi sabit tesislerin yerleri tespit edilmelidir.

27. Beton tesisi dökülecek betonun yoğun olduğu merkeze yakın olacak şekilde kurulmalıdır.
28. Beton tesis alanına açık drenaj yapılmalı, bu alanda büz kullanılmamalıdır. Atık suyun içindeki çimento büzün tıkanmasını kolaylaştıracaktır.
29. Beton mikserlerinin beton santrali yanında birikmesini önlemek için park yeri tespit edilmelidir.
30. Çöp ve atık malzeme toplama noktaları belirlenmelidir.
31. Kantar gerekiyorsa şantiye girişine yakın bir yere kantar binası yapılmalıdır.
32. Kablo ve hat çekimleri şantiyenin kalıcı bir tesis olduğu düşünülerek düzgün bir şekilde yapılmalıdır. Elektrik şebekesinde kablo ek sayısının en az sayıda tutulması zamanla ortaya çıkacak arızaları büyük ölçüde önleyecektir.
33. Elektrik direğinde elektrik panosu varsa paratoner tesisatı döşenmesi faydalı olacaktır.
34. Hakim rüzgar yönü öğrenilmelidir.
35. Şantiye tesislerinin bulunduğu alanlarda ağaçlandırma ve yeşillendirme yapılmalıdır.
36. Şantiye sahası yağmur sularının birikmesine engel olacak şekilde, örneğin %1-1.25 eğimli olmalı, şantiye çevresi ve ünitelerin etrafında gerekirse drenaj yapılmalıdır.
37. Mobilizasyon projesinde, üstünde ileride bir yapılaşma olmayacak şekilde şantiye tesisleri, ulaşım yolları, açık ve kapalı stok sahaları yerleştirilmelidir.

Şantiye Güvenliği

38. Şantiyenin çevre güvenliğini sağlayacak önlemler alınmalıdır.
39. Şantiyenin görünür yerlerine, iş emniyeti ve şantiye güvenliğine ilişkin uyarı levhaları konmalıdır.
40. Şantiyenin girişine işin adı, işvereni, ada pafta no, yapımcı firma veya firmaların isimleri, teknik sorumluların isim ve ünvanları, işin keşif bedeli gibi bilgilerin yazılı olduğu bir pano konmalıdır.

DEPO YERLERİNİN TESPİTİ

Kum Deposu

41. Harç yapılan yerlere yakın olmalı ve etrafında araçların manevrası için yeterli mesafe bulunmalıdır.

Çakıl Deposu

42. Beton hazırlanan tesise yakın olmalı, araçlar kolayca döküp uzaklaşabilmelidir.

Kazıdan Çıkan Toprak

43. Kazılardan çıkan toprak şantiye içinde dolgu olarak kullanılacaksa, bu durum proje safhasında tesbit edilerek ara stok sahaları belirlenmelidir.

Çimento Depoları

44. Beton hazırlanan tesise yakın olmalıdır.
45. Çimento, beton veya taş zemin üzerine konursa rutubetin etkisiyle bozulabileceğinden, çimento depolarının döşemeleri adi ahşap döşeme ile kaplanmalıdır.

Betonarme demirleri stoklama ve hazırlama yeri

46. Stok sahası ve demir hazırlama sahası yükleme ve indirme için kolay ulaşılabilir, vinçlerin etki alanı içinde olmalıdır.

47. Betonarme demirleri kullanılmadan uzun süre bekletilecekse, yağışlarla aşırı derecede paslanmamaları, yağışlı havalarda demir kesme bükme işlemlerini etkilememesi için demir kesme ve bükme makineleri bir sundurma altında olmalıdır.

Doğrama Atölyeleri

48. Hazır alınan doğramalar bina içinde bir yere konabilirler. Fakat şantiyede imal edilecek doğramalar için kereste deposu yakınında bir doğrama atölyesi planlanmalıdır.

Demircilik İşleri

49. Sıcak demircilik işlerinin yapılacağı yerler kereste ve benzeri gereç depolarından uzakta düşünülmelidir.
50. Soğuk demircilik işleri için ayrılan yerler, diğer gereç depoları ve işyerine uygun uzaklıkta tanzim edilmelidir.

Makina ve araç parkları, bakım tamir atölyeleri

51. Araç parklarının yeri şantiye girişinde, yola yakın olmalıdır.
52. Bakım ve tamir atölyesinin yakınında 40-50 m² lik bir alana koltuk ambarı kurulmalıdır.

Yollar

53. Şantiye içi yolların genişliği ve yüzey kaplaması, kullanılacak motorlu taşıtların özelliğine ve trafik yoğunluğuna göre belirlenmelidir.
54. Şantiye içi yollar, çalışma yerleri ve depo yerlerine göre tanzim edilmelidir. Yolların planlanmasında taşıt yolları ile yaya yollarının sık kesişmemesine dikkat edilmelidir.

Mobilizasyonun projelendirilmesi :

55. Mobilizasyon projesi alt yapı tesislerini de (su, telefon, elektrik, kanalizasyon, drenaj, yol) içerir bir şekilde, sonradan yapılacak kazı ya da ekipman hareketi sırasında oluşabilecek kazaları da asgariye indirmek amacıyla herkesin görebileceği bir veya birkaç yere asılmalıdır.
56. Mobilizasyon iş programı hazırlanmalıdır.
57. Kurulması planlanan tesislerin inşaat + elektrik + mekanik imalat detayları ve planları hazırlanmalıdır.

Hazırlayan:

Cem KAFADAR

İnşaat Mühendisi (ITU-1987)